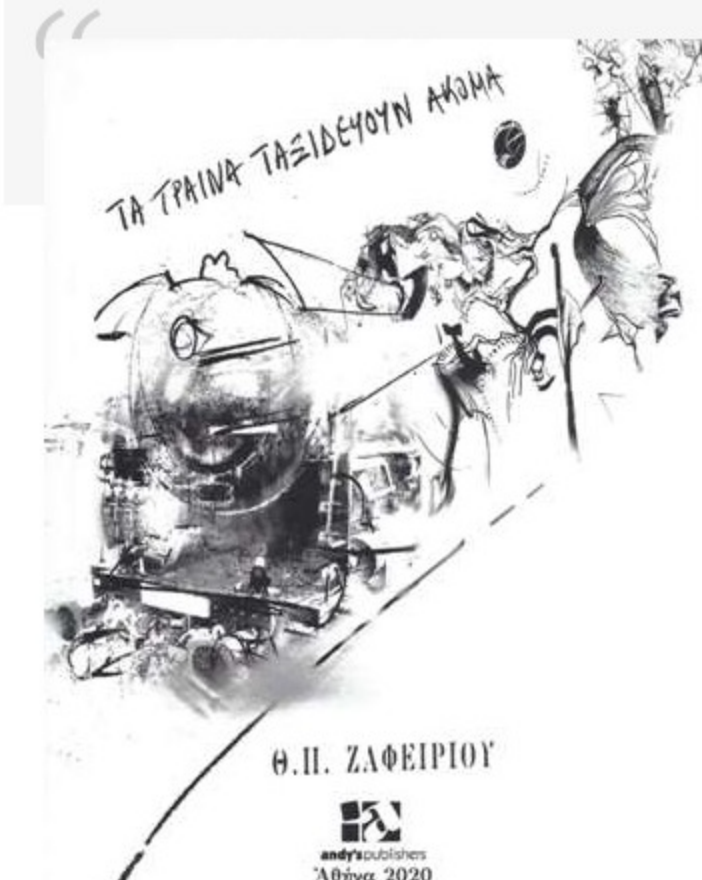

14/07/2020, 2:51 MM

Ποιήματα για τα τρένα

Γράφει ο Φίλιππος Φιλίππου //

Θ.Π. Ζαφειρίου: *“Τα τρένα ταξιδεύουν ακόμα”* Εκδόσεις Andyspublishers, 2019, σελ. 152

Δεν είναι πολύ συνηθισμένο φαινόμενο να εκδίδονται ποιήματα που συνδέονται με τα τρένα, ίσως γιατί οι λάτρεις του συγκεκριμένου μεταφορικού μέσου δεν γράφουν ποίηση ή επειδή δεν θεωρούν κάτι τέτοιο αρκετά χρήσιμο. Να όμως που πρόσφατα ο Θ. Π. Ζαφειρίου (Αθήνα, 1952) που έχει σπουδάσει νομικά, έχει εργαστεί στο υπουργείο Εξωτερικών κι εξέδωσε την πρώτη του ποιητική συλλογή το 1988, παρουσιάζει το ποιητικό βιβλίο *Τα τρένα ταξιδεύουν ακόμα*. Σε αυτό περιλαμβάνονται ποιήματα που δείχνουν τη μεγάλη αγάπη του για τα τρένα. Το πρώτο στη σειρά, αυτό με τον παράξενο τίτλο «Ο Νίκος Καρούζος, ο Μίλος Χρμά και ο Μάρκος Αυρήλιος στον σταθμό Λαρίσσης» έχει τους εξής στίχους:

Μη με διαβάσετε

Αν δεν έχετε συνοδεύσει

Αγνώστους σε σταθμό,

Αν δεν έχετε δει

Τα τρένα να περνούν,

Εστω στον κινηματογράφο.

Εις εαυτόν άλλωστε

Κι ό,τι διαβάζετε γράφω.

Ας δούμε τώρα το ποίημα «Ετεροπροσωπία», όπου ο ποιητής μιλάει ακριβώς γι' αυτά, τα ποιήματα, αλλά και για τη μοναχικότητά του:

Ποίημα αλύτρωτο όπως η παλάμη του

Ο τελευταίος του καφές στο τρένο

Όπως οι λάμπες αμερόληπτες

Και τα τσιγάρα του, στραγγαλισμένα.

Ποίημα προς τιμήν

Του άγνωστου συν επιβάτη...

Και το επόμενο ποίημα, το «Λέξεις του συρμού», αναφέρεται στον ποιητή και στην προσπάθεια του να καταγράψει τις εντυπώσεις του από τα αγαπημένα του τρένα:

Τις συναρμολογώ

Και γίνεται το θαύμα.

Τρένα διασχίζουν

Τους άδειους χάρτες

Των χαρτιών μου

Ακούω τους ρυθμούς τους καθαρά

Και βλέπω τα τοπία.

Αλλάζω τα κλειδιά.

Η εμμονή του ποιητή –και η αγάπη του, βέβαια– για κάθε μέσον που κινείται πάνω σε ράγες αποτυπώνεται στο ποίημα «Ταυτότητα» που είναι ομοιοκατάληκτο:

Τα τραμ, τα τρένα, το μετρό

Ο σφυγμός της πόλης

Τον ακούω μόλις

Με τον δικό μου τον μετρώ

Θεόδωρος Π. Ζαφειρίου

Στο ποίημα «Ηχώ», εκτός από τα μέσα συγκοινωνίας που τρέχουν πάνω σε σταθερή τροχιά, ο ποιητής-ταξιδευτής-επιβάτης μνημονεύει κι ένα άλλο μέσο που πλέει στα νερά της θάλασσας, μα και κάποια μέσα που τρέχουν πάνω στην άσφαλτο. Στους τελευταίους στίχους του ποιήματος αναφέρει και το άλλο μέσο που πετάει στους αιθέρες:

Παράπονο της γλώσσας σου

Σαν άλλης παραμιλητό:

Με τον ήχο των καρβιτών

Στους αυτοκινητόδρομους

Τα χρόνια περνούν

Με διπλά φορτηγά

Όχι, δεν είναι όνειρο

Ο εφιάλτης που αναγνωρίζεις

Σε ξενοδοχεία ξένα

[...]

Στον διεθνή αερολιμένα

Στον αέρα του λιμανιού

Ούτε τα είδες ούτε τ' άκουσες

Φεύγοντας ολοένα χωρίς

Ν' αναχωρήσουν

Επιστρέφουν

Τα χρόνια σου όλα, ένα ένα

Με πλοία, αεροπλάνα, ή τρένα

Στο κεντάφιο

Των ταξιδιών.

Στο ποίημα «Ο προορισμός ανάμεσα» ο ποιητής επανέρχεται στα γραφτά του που τα θεωρεί πολύ σημαντικά και κατά τα φαινόμενα αποτελούν την πεμπτουςία της ζωής του:

Είτε πάω πολύ κοντά

(«Με το μετρό)

Είτε πολύ μακριά

(Με το αεροπλάνο)

Ας βρέχει.

Ας το πώς αλλιώς:

Τα γραφτά μου υγρά

Είναι ο προορισμός.

Αλλά πρέπει να

Γραφτούν στεγνά.

Ένα από τα τελευταία ποιήματα της συλλογής «Το τρένο στο Ρουφ» (παραπομπή στο τρένο της Τατιάνας Λύγαρη που έχει μετατραπεί σε θεατρική σκηνή), έχει ως μότο το «Θυμήσου, Σώμα...» του Κ.Π. Καβάφη:

Το τρένο αυτό δεν τ' οδηγεί η μηχανή,

Αλλ' ο απόηχος απ' τα βαγόνια πίσω.

Σβήσαν τα κάρβουνα κι εκείνη σιωπηλή

Ακούει την μουσική, που φθάνει ως εδώ.

Σαν από εκεί, που κρατούσε ακόμα το ίσο.

Αλλά κι εσύ που ήρθες ως εδώ,

Από εκεί, θυμήσου, σώμα

Τα τρένα ταξιδεύουνε ακόμα.

Σε κάθε περίπτωση, ο Θ.Π. Ζαφειρίου μας ταξιδεύει σε πόλεις, αλλά μας ταξιδεύει και αλλού, μέσα του και γύρω του, αφού οι αναμνήσεις είναι ένα από τα βασικά μοτίβα της ποιητικής του.